

Islom KARIMOV

**O‘ZBEK XALQIGA
TINCHLIK VA
OMONLIK KERAK**

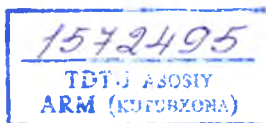
«O‘ZBEKISTON»

930
344.238(575.1)
№ 25

Islom **KARIMOV**

**O‘ZBEK XALQIGA
TINCHLIK VA
OMONLIK KERAK**

TOSHKENT
«O‘ZBEKISTON»
2013

UO‘K: 323(575.1)(042.3)

KBK 66.3(50‘)

K25

ISBN 978-9943-01-971-3

© «O‘ZBEKISTON» NMIU, 2013

Ushbu risoladan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Islom Karimovning 2013-yil 9-may kuni Xotira va qadrlash kuni munosabati bilan ommaviy axborot vositalari uchun bergan intervyusining matni o'rin olgan.

Davlatimiz rahbarining barcha nutq va ma'ruzalari singari navbatdagi chiqishida ham bugungi va ertangi taraqqiyotimiz uchun g'oyat muhim va dolzarb bo'lgan masalalar haqida fikr yuritiladi, ularning yechimi bo'yicha amaliy xulosa va takliflar ilgari suriladi. Ayni shu jihatlari bilan mazkur intervyu jamoatchiligimiz o'rtasida katta qiziqish uyg'otdi.

Bugun xalqimiz Ikkinchi jahon urushida fashizm ustidan qozonilgan G'alabaning 68 yilligini, 9-may – Xotira va qadrlash kunini keng nishonlamoqda.

Shu kunlarda barcha yurtdoshlarimiz o'z insoniy burchini bajo etib, Vatanimiz ozodligi, musaffo osmonimiz uchun jon berib, qurbon bo'lganlarning muqaddas xotirasi oldida bosh egib, ta'zim qilmoqda.

Bugungi kunda oramizda hayot bo'lib, bizga ma'naviy ibrat ko'rsatib yurgan muhtaram urush qatnashchilarini ana shu buyuk sana bilan chin qalbdan tabriklashni o'zim uchun katta sharaf deb bilaman.

Ayni vaqtda front ortida xizmat qilib, o'ta og'ir sharoitda g'alaba qozonishga

katta hissa qo'shgan yurtdoshlarimizga, barcha faxriylarimizga sihat-salomatlik, uzoq umr tilab qolaman.

Bugun bu ulug' ayyomni nishonlar ekanmiz, Ikkinchi jahon urushida erishilgan g'alabaning ko'pchilik qatori bizning xalqimiz uchun ham naqadar qimmatga tushgani, el-yurtimiz mudhish qirg'inlarda qancha qurbonlar, qancha yo'qotishlar bergani, qancha yetim-yesirlarning oh-u faryodi, mislsiz azob-uqubatlarni ko'rganini yodga olsak, aytish mumkinki, butun insoniyatning taqdiri, uning kelajagi hal bo'lgan o'sha musibatli davrlarni eslaydigan bo'lsak, bu qonli urush odamlarimizning xotirasida hech qachon o'chmasdan umrbod qolajagiga yana va yana bir bor ishonch hosil qilamiz.

Yillar, balki asrlar o'tadi, bu yovuz, bu beshafqat urush xalqimizning tarixiy

xotirasida abadiy saqlanadi. Nega deganda, yurtimizda bironta oila yo‘qki, uni bu dahshatli qirg‘in chetlab o‘tgan bo‘lsa. Ayniqsa, shu kunlarda, millati, tili va dinidan qat’i nazar, yurtimizda yashayotgan qaysi bir odam bilan gaplashmang, oradan 68 yil vaqt o‘tgan bo‘lsa ham, albatta ana shu urush haqida, uning qanday bitmas jarohatlar qoldirgani, jumladan, uning oilasi, ota-bobolari yoki qarindoshlari uchun og‘ir yo‘qotishlarga sabab bo‘lgani to‘g‘risida katta alam va iztirob bilan eslaydi.

Hozirgi kunda mamlakatimizdagi har bir xonadonda, farzandlari bag‘rida tinchosuda hayot kechirayotgan keksa avlod vakillari avvalo shunday yorug‘ kunlarga yetkazgani uchun shukronalar aytib, urush balosi hech qachon qaytarilmasin, degan ezgu orzu-niyatlar bilan bu sanani

qarshilaydi. Albatta, orzu-niyat qilish o‘z yo‘li bilan, ayni vaqtda shunday fojiali voqealar boshqa takrorlanmasligi uchun kurashish, kerak bo‘lsa, barcha kuch va imkoniyatlarni shu maqsad yo‘lida ishlatish, safarbar etish zarur. Hayotning, zamonning o‘tkir talabi ham shundan iborat.

Aqli raso har qaysi odam tarixdan saboq chiqarib, tinchlikning qadri, urushning halokatli oqibatlarini haqida chuqur o‘ylab, bugun paydo bo‘layotgan har xil xavf-xatarlarning qandaydir chorasini ko‘rish, mana shunday azoblarni ko‘rmagan, bilmagan bolalarimizga shunday kayfiyatni singdirishga harakat qiladi. Ayniqsa, bizning muhtaram faxriylarimiz, urush davri va undan keyingi yillardagi azob-uqubatlarni ko‘rgan odamlarimiz, ishonchim komil, ayni shunday fikrlaydi.

Hozirgi vaqtda ba'zi davlatlarda aytilayotgan «Urushning eng og'ir yukini biz ko'tardik», degan mazmundagi gaplar, da'volarga xolisona baho berib, bu urushning zahmati, mashaqqatini sobiq SSSR tarkibida bo'lgan barcha respublikalar, ularning xalqlari, ming-minglab oddiy odamlar o'z yelkasida birdek ko'targan, desak, haqiqatni aytgan bo'lamiz.

Bu haqda gapirganda, ba'zi bir raqamlarni keltirib o'tishni o'rinli deb bilaman.

Urushdan oldin O'zbekistonda 6,5 millionga yaqin aholi yashagan bo'lsa, shundan 1,5 millioni janglarda bevosita ishtirok etgan bo'lib, 500 mingga yaqin yurtdoshimiz shu urushda halok bo'lganini, qanchasi bedarak ketganini, qanchasi mayib-majruh bo'lib qaytganini

hisobga oladigan bo'lsak, bizning xalqimiz fashizm balosiga qarshi kurashga qanday hissa qo'shganini tasavvur qilish qiyin emas.

Men bu raqamlarni hech kim hech qachon esidan chiqarmasligini istayman.

Hayotning o'zi bir haqiqatni takror va takror isbotlab bermoqda. Ya'ni, tarixni bilmagan, tarixni unutgan, tarixdan xulosa chiqarmagan har qanday inson, har qanday xalq o'z yo'lidan adashishi, bir vaqt yo'l qo'ygan xatolarni yana takrorlashi mumkin.

Tarix o'rgatadi, tarix ogoh etadi. Ayni paytda tarix bizga to'g'ri yo'lni tanlashda maslahat beradi. Bundan oldingi zamonlarda qanday voqealar bo'lganini, ulardan qanday xulosalar chiqarib, qaysi xatolarni takrorlamaslik kerakligini, qaysi yo'ldan oldinga borish lozimligini kim

o'rgatadi? Albatta, tarix o'rgatadi. Dunyoda bunday o'tkir va ta'sirchan boshqa biron kuch bormi? Menimcha, yo'q.

Qancha vaqt, qancha zamonlar o'tmasin, tarixni chuqur anglash, tarixdan xulosa chiqarib yashash kerak. Ayniqsa, bugun – 9-may sanasida bu haqiqatni aslo unutmasligimizni shaxsan men juda-juda istardim.

Ayni shu kunlarda xalqimiz urush davrida boshidan kechirgan og'ir sinovlarni yana va yana bir bor xayolimizdan o'tkazar ekanmiz, o'tmish voqealar albatta barchamizni o'ylantiradi va kerakli xulosalar chiqarishga da'vat etadi.

Biz bugun qanday shiddat bilan o'zgarib, yon-atrofimizda qarama-qarshilik, xavf-xatarlar kuchayib borayotgan notinch zamonda yashayotganimizni kuza-tish va anglash qiyin emas.

Hech kimga sir emas – hozirgi kunda bizning hududimizda, Markaziy Osiyo mintaqasida tinchlik va barqarorlikka eng katta xavf-xatar – bu Afg‘onistonda o‘ttiz yildan ziyod davom etayotgan urushdir.

Ana shu o‘tgan davrda bu jafokash zaminda tinch hayot nima ekanini bilmaydigan yangi bir avlod voyaga yetdi. Urush boshlangan paytda tug‘ilgan bolalar bugun 30–35 yoshga chiqdi. Bu avlodning izidan hozir yana bir yangi avlod oyoqqa turmoqda. Ular o‘z hayotida nimaga guvoh bo‘lishi mumkin? Faqat urush, odam o‘ldirish, qon to‘kish. Bu yoshlarning hayoti shundan iborat bo‘lib qolmayaptimi? O‘zingiz o‘ylang, shu ham hayotmi o‘zi?

Ko‘pni ko‘rgan afg‘on xalqining boshiga tushgan bunday ofatni boshqa hech kimga hech qachon ko‘rsatmasin.

Shundan ogoh bo'lish, shundan xulosa chiqarish zarur.

Bugun Afg'onistondagi mavjud vaziyatni ko'pchilik xalqaro siyosatchilar nochor, o'ta og'ir va qaltis, deb baholamoqda.

Sodda qilib aytganda, ko'p yillardan buyon davom etayotgan bu qonli urushni harbiy kuch bilan hal qilish yo'li yo'qligiga urushda qatnashayotgan tomonlar tobora iqror bo'lmoqda, ayni shu holatni ko'pchilik tan olmoqda.

Agar e'tibor beradigan bo'lsak, bu urushni tezroq tugatish, afg'on zaminida tinchlik o'rnatish haqida bugun butun dunyo bong urmoqda. Vaziyat shu darajaga yetdiki, bir paytlar bu mojaroni siyosiy yo'l bilan hal etishga mutlaqo qarshi chiqqanlar ham endi fikrini o'zgartirmoqda.

Boshqacha aytganda, bu inqirozni bartaraf etishning yagona yo‘li – siyosiy yo‘l bo‘lib, qanday qiyin bo‘lmasin, qarama-qarshi kuchlarni muzokaralar orqali o‘zaro kelishuvga olib kelish ekani tobora o‘z tasdig‘ini topmoqda. Ayni shu asnoda vaqtinchalik hukumat tuzish, saylovlar o‘tkazish, Afg‘oniston oldida turgan og‘ir muammolarni hal etishga o‘tish imkoni paydo bo‘lishini ko‘pchilik e‘tirof etmoqda.

NATOning 2008-yil Buxarest shahrida bo‘lib o‘tgan sammitida O‘zbekiston Prezidenti so‘zga chiqib, dunyodagi qudratli davlatlarning vakillariga mamlakatimizning bu boradagi qat’iy pozitsiyasini aniq-ravshan bayon qilgan edi.

Bu tashabbusning mazmun-mohiyati shundan iborat ediki, avvalo BMT rahbarligi ostida «6+3» muloqot guruhini

tashkil etish koʻzda tutilgan edi. Bu muloqot guruhi AQSH, NATO, Rossiya, shuningdek, Afgʻoniston bilan bevosita qoʻshni mamlakatlardan iborat boʻlishi kerak edi. «6+3» muloqot guruhining eng muhim maqsadi – bir-biriga qarshi kurashayotgan tomonlarga Afgʻonistonda harbiy harakatlarni toʻxtatish dasturini taklif etish, mamlakatni parokanda qilyotgan asosiy muammo va ziddiyatlar boʻyicha oʻzaro murosasosidagi yechimlarni topish, xavfsizlikni taʼminlash hamda barcha tomonlarning manfaatlarini hisobga olgan holda, zarur kafolatlarni berishdan iborat.

Koʻrib turibmizki, Oʻzbekistonning ana shu sammitda bildirgan amaliy, konstruktiv takliflari bugun ham oʻz dolzarbligini yoʻqotgani yoʻq. Aksincha, yanada oʻtkir ahamiyat kasb etib bormoqda.

Biz Afg'oniston xalqi bilan qadimdan yonma-yon qo'shni bo'lib yashab, qiz berib, qiz olib, quda-andachilik qilib kelganmiz. Amudaryoning ikki tomonida turib bir-birimizning holimizdan doimo xabardor bo'lib turganmiz. Shu nuqtayi nazardan qaraganda, afg'on fojiasini boshqalardan ham ko'ra o'ziga yaqin bilgan o'zbek xalqi albatta bu zaminda bo'layotgan voqealarni xayolidan, yuragidan mutlaqo boshqacha o'tkazadi.

Bu qonli to'qnashuvlar sodir bo'layotgan yurtdan uzoqda yashayotganlar esa, afsuski, ularni butunlay boshqacha qabul qiladi. Masalan, o'tgan asrning 60-yillarida Amerika Qo'shma Shtatlari tomonidan Vyetnamga qarshi olib borilgan urush haqida gap ketsa, ba'zi olis davlatlardagi odamlar Vyetnam dunyoning narigi chekkasida, bizga bu o'lka-

dagi voqealarning daxli yo‘q, deb eslashi mumkin. Lekin Afg‘oniston masalasida bizning qismatimiz shundayki, bunday fikrlashga, bunday yondashishga mutlaqo haqqimiz yo‘q. Nega deganda, tarix yana avvalgi o‘zaniga qaytadi, xulosa chiqarmagan odamning boshiga kulfat yetkazadi. Bolalarimiz, nevaralarimizning taqdirini o‘ylamoqchi bo‘lsak, biz bugun ana shu muammo haqida jiddiy bosh qotirishimiz kerak.

Bu dunyo – qaytar dunyo, degan gap bor. Buxarest sammitida, jahon hamjamiyati vakillariga murojaat qilib, sizlar bir holatni hisobga olinglar, afg‘on mojarosini harbiy yo‘l bilan hal etishning imkoni yo‘q, deb O‘zbekiston nomidan ochiq aytilgan edi. Qariyb 35 yildan buyon davom etib kelayotgan urushni qanday to‘xtatish haqida o‘ylaydigan

bo'lsangiz, buni harbiy yo'l bilan emas, balki faqat siyosiy yo'l bilan yechish mumkin, degan fikr qat'iy ta'kidlangan edi.

Mana, shundan beri besh yil o'tyapti. Katta-katta davlatlar, Yevropa Ittifoqi va boshqa mamlakatlar vakillari o'sha paytda, bu odam nima haqida gapiryapti, deb O'zbekiston rahbari tomonidan bildirilgan amaliy taklif va xulosalarni inobatga olmagan edi.

Bugun endi nima bo'lyapti? Ayni o'sha siyosatchilar bu takliflarni eng to'g'ri taklif sifatida qabul qilishga majbur bo'lyapti. Ya'ni, ularning hammasi shunday xulosaga kelyaptiki, haqiqatan ham, afg'on mojarosini yechishning harbiy yo'li yo'q ekan. Urush bilan, qon to'kish, bir-birini o'ldirish bilan bu urushni tugatib bo'lmas ekan, deb ularning o'zlari shunga iqror bo'lmoqda.

Chindan ham, bunday dahshatli qirg'inga yana qancha chidash mumkin?

Takror aytaman – faqat siyosiy mu-
loqot yo'li bilan bu inqirozni hal qilish
mumkin. Ming afsuski, bugungi kunda Afg'onistonning o'zida va uning tash-
qarisidagi ayrim kuchlar o'z manfaatlarini
ko'zlab, bu mojaroni siyosiy asosda
yechishga qarshi chiqmoqda.

Bunday boshi berk yo'l yana qancha
odamning bevaqt hayotdan ko'z yumishi,
qancha-qancha go'daklarning yetim,
ayollarning beva, begunoh insonlarning
mayib-majruh bo'lib qolishiga olib kelishi
mumkin. Lekin, mana, ko'ryapmiz, bu-
ning yechimi bo'yicha hali-beri biron-bir
amaliy harakat sezilayotgani yo'q. Butun
bir yangi avlod maydonga chiqqani
haqida gapiramiz, ammo ular ham mana
shu urushda qurbon bo'lyapti. Bu nima

degan gap axir? Bu o'rinda butun bir xalq, butun bir mamlakat taqdiri haqida gap bormoqda.

Ilgari urushni faqat urush bilan yengish mumkin, faqat kuch bilan afg'on muammosini hal etamiz, deb kerilib yurganlar ham bugun bu yo'l bilan urushga barham berib bo'lmas ekan, deb aytishga majbur bo'lmoqda. Qishloqlar, shaharlar ustiga bomba tashlash, o't-olov yog'dirish qarama-qarshilikni battar kuchaytirishga olib kelmoqda, bunday yo'l bilan hech narsani yechib bo'lmaydi, degan fikrga bugun aksariyat ko'pchilik kelmoqda.

Agarki kimda ozgina insof, ozgina aql-zakovat, insoniylik, odamiylik xususiyatlari saqlanib qolgan bo'lsa, shu haqiqatga iqror bo'lmoqda.

Ming afsuski, Afg'onistonning o'zida ham, uning atrofida, undan uzoq-uzoq

joylarda ham urushdan manfaatdor bo'lganlar, urushning jilovini qo'lida ushlab turgan kimsalar mavjud, desak, hech qanday xato bo'lmaydi. Ular o'z g'arazli manfaatlarini ming-minglab odamlarning hayotidan ustun qo'ymoqda.

Bu haqda ko'p gapirish mumkin. Lekin bir narsa aniq – bunday odamlarning qabih yo'l bilan topgan davlati, molidunyosi baribir o'ziga buyurmaydi.

Yana bir bor ta'kidlamoqchiman, bugun turli siyosatchilar, kuzatuvchilar Afg'oniston zaminida tinchlik o'rnatishning qarama-qarshi kuchlar o'rtasida o'zaro kelishish, o'zaro muloqotni yo'lga qo'yishdan boshqa yo'li yo'q ekanini baralla aytmoqda. Haqiqatan ham, qanday qiyin bo'lmasin, orada qancha alam, adovat o'tgan bo'lmasin, bunday kuchlarni bir joyga yig'ib, bu masalaning yechi-

mi avvalo sizlarning qo‘lingizda, urushni to‘xtatishning baribir bundan boshqa yo‘li yo‘q, deb butun jahon hamjamiyati, birinchi navbatda qudratli davlatlar mana shu siyosiy pozitsiyada qat’iy tursa, men ishonaman, muammoning yechimi albatta topiladi.

Harbiy yo‘l bilan Afg‘oniston mojarosini hal etib bo‘lmasligi haqida NATO kuchlari, AQSH, Yevropa davlatlarining rahbarlari xulosa chiqarib, mana shunday o‘ta og‘ir va tahlikali bir vaziyatda asosan AQSH va Yevropa davlatlarining AYSEF, ya’ni tinchlik o‘rnatish kuchlari deb nom olgan harbiy qo‘shinini 2014-yilning oxirigacha Afg‘onistondan olib chiqib ketishni rejalashtirmoqda. Ochig‘ini aytadigan bo‘lsak, bu jarayon hozirdanoq boshlandi.

Bularning barchasini inobatga oladigan bo‘lsak, savol tug‘iladi: mazkur

qo'shin Afg'oniston hududidan olib chiqib ketilishi bilan bu mamlakatda ahvol qanday tus oladi?

Ming afsuski, bu o'zgarishdan keyin Afg'onistonda o'zaro qarama-qarshi kuchlar o'rtasidagi kurashning avjiga chiqishi, terrorchilik, qurol-yarog' savdosi, narko-trafik, turli diniy, millatlararo nizolar kuchayib borishining xavfi ortadi.

Yana bir o'rinli savol shundan iboratki, bunday keskin vaziyat qo'shni davlatlarga qanday ta'sir ko'rsatadi? Tarix saboqlarini hisobga oladigan bo'lsak, buning ta'siri salbiy bo'lishi tabiiy. Ya'ni, Afg'onistondagi vaziyat to'liq hal qilinmasdan turib koalitsiya kuchlarining bu mamlakatdan olib chiqib ketilishi Markaziy Osiyoda keskinlikni yanada oshiradi. Buning oqibatida mintaqa davlatlari uchun xavf-xatar ortishi mumkin.

Bu haqda men g'oyat tashvishlanib, afsus bilan gapiryapman. Bu – hayot haqiqati, undan hech qayerga qochib bo'lmaydi.

Bizning bu masalaga yondashishimiz, shu boradagi siyosatimiz qanday bo'lishi kerak, degan savolga javoban aytish kerakki, ana shunday qaltis vaziyatda milliy taraqqiyotimizni, mamlakatimizning rivojlanish sur'atlarini, eng muhimi, xalqimizning tinch-osovishta hayotini saqlash uchun barcha zarur choralarni ko'rish masalasi oldimizda juda jiddiy vazifa bo'lib turibdi.

O'zbekistonning Afg'oniston davlatiga nisbatan olib borayotgan siyosati aniq va ochiq.

O'zbekiston Afg'onistonning ichki ishlariga aralashmaslik, Afg'onistonga qarshi qaratilgan turli harbiy-siyosiy

birlashmalarda qatnashmaslik, Afgʻoniston bilan aloqalarimiz va hamkorligimizni faqatgina ikki tomonlama asosda tashkil qilish, afgʻon xalqi tanlagan hukumatni qoʻllab-quvvatlash siyosatini oʻziga maʼqul topadi.

Bunday yondashuv, bunday pozitsiya bizning mamlakatimizda qabul qilingan qonunlar bilan muhrlab qoʻyilgan.

Ayni shunday siyosatni olib borishni:

- kimningdir «oʻyin»lariga qoʻshilmaslik;

- qoʻshnilarimiz bilan tinch-osoyishta yashash;

- el-yurtimizning tinchligi va manfaatlarini himoyalash;

- yaqin tariximizning saboqlari va boshimizdan kechirayotgan oʻta murakkab zamonning oʻzi talab qilmoqda.

Biz 2012-yilda «Oʻzbekiston Respublikasining tashqi siyosiy faoliyati kon-

sepsiyasi to'g'risida»gi qonunni qabul qildik.

Bu qonunning ahamiyati nimadan iborat?

Afg'onistonda 30 yildan ziyod davom etayotgan urushni hisobga oladigan bo'lsak, shu davrda bu muammo atrofida juda ko'p chalkash, ziddiyatli, hatto bir-biriga mutlaqo qarama-qarshi bo'lgan fikrlar bildirildi.

Shu mavzuda turli-tuman konferensiyalar, sammitlar, qancha-qancha suhbatlar, muloqotlar o'tkazilyapti. Muxtasar aytadigan bo'lsak, o'zini siyosatchi degan odam borki, shu mavzuda gapirib obro' topmoqchi bo'ladi. Baraka topkur, aniq bir taklifing, amaliy dasturing bo'lmasa, nima qilasan o'zingni ham, boshqalarni ham chalg'itib!

Axir, Afg'oniston birinchi navbatda O'zbekiston bilan, Tojikiston va Turk-

maniston bilan bevosita chegaradosh emasmi? Shunday ekan, bu muammoning qanday katta xavfi borligini avvalo qo'shni davlatlar biladi. Shuning uchun O'zbekiston bu masalada doimo jon kuydirib kelmoqda.

Bizga nima kerak? Tinchlik kerak!
Yana bir bor tinchlik va qo'shni davlatlar bilan hamiihatlik kerak. Mana shunday xulosa negizida biz tashqi siyosatimizning har tomonlama asoslangan tamoyillarini qonuniy asosda belgilab oldik.

Sovet davrida biz afg'on urushida majburan qatnashganmiz. Xalqimizda «Ko'r hassasini bir marta yo'qotadi» degan gap bor. Shu sababli biz qandaydir harbiy birlashmalarga kirib, boshqalar bilan birga Afg'onistonga qarshi chiqmaymiz. Bunday birlashmalar kela-di-yu ketadi, o'z ishini bitiradi, biz esa

shu yerda qolib, afg'on xalqi bilan doimo yonma-yon yashashimiz kerak.

Bizga manfaati bo'lsa, afg'on xalqiga manfaati bo'lsa, faqat ikki tomonlama aloqalarni o'rnatamiz va bunday munosabatlarni qo'llab-quvvatlaymiz.

Ko'pni ko'rgan xalqimiz qo'shni-
chilikning qadrini yaxshi biladi. Bi-
nobarin, biz qo'shnilarimizga nisba-
tan munosabatda hech qachon milliy
o'zligimiz, mehr-oqibatimizni yo'qotma-
ganmiz. Bizga tinchlik kerak degan da'vat
bugun butun xalqimiz uchun yagona
da'vat bo'lishi lozim. O'zbekistonga
tinchlik kerak, osuda hayot kerak. Ta-
raqqiyotimiz uchun bironta ham to'siq
kerak emas. Biz ba'zi davlatlarning
«o'yin»iga qo'shilib, baloga qolishni
hech qachon xohlamaymiz.

Yana bir bor ta'kidlayman, biz bironta harbiy blokka qo'shilmaymiz. Bunday

birlashmalar qanday atalmasin, agar asl negizini ko‘radigan bo‘lsak, harbiy tuzilma bo‘lib chiqadi. Bunday bloklarda biz qatnashmaymiz.

Takror-takror aytaman, biz tarixdan saboq chiqarib, xulosa chiqarib, siyosat olib borishni o‘zimiz uchun to‘g‘ri yo‘l deb qabul qilganimizni butun dunyoga e‘lon qildik. Jahonda bironta davlat yo‘qki, bizning bu qarorimizga qarshi chiqqan bo‘lsa.

Biz bu siyosatni amalga oshirish uchun qanday mezon va omillarga suyanishimiz kerak?

Biz qat’iy tayanib ish olib boradigan birinchi va asosiy omil haqida gapiradigan bo‘lsak, bu – tinchlik va osoyishtalikdir.

Hammamizga ayon, xalqimiz qachon, qayerda bo‘lmasin, duoga qo‘l ochar ekan, avvalo tinchlik bo‘lsin, omonlik bo‘lsin,

deb niyat qiladi, Yaratgandan shuni soʻraydi. Bu ikki soʻz el-vurtimizning qon-qoni, vurak-yuragi, suyak-suyagiga singib, uning uchun hayot mazmuniga – bebaho qadriyatga aylanib ketgan.

Odamlarimiz boshi uzra charaqlab turgan oftobni, mana shu musaffo osmonni ulkan baxt, tinchlik-osoyishtalik, farovonlik belgisi sifatida qabul qiladi. Ana shunday begʻubor osmon ostida shukronalik tuygʻusi bilan yashayotgan insonlar bunday baxtni, bunday quvonchni boshqalar bilan baham koʻrishni, hayot lazzatini oʻz yaqinlari, doʻstlari bilan birgalikda totishni istaydi. Inson aslida baxt uchun yaratilgan. Inson inson boʻlib yashash uchun dunyoga kelgan.

Maʼlumki, biz yaqinda Vatanimiz mustaqilligining 22 yilligini katta bayram qilamiz. Ana shu davrda bosib oʻtgan

yo‘limizdan xulosa chiqarib aytadigan bo‘lsak, biz oxirgi yillarda O‘zbekiston taraqqiyotida juda katta o‘sinh sur’atlariga, boshqalarning havasi, e’tiborini tortadigan natija va marralarga erishmoqdamiz. Buni hech kim inkor eta olmaydi. Ana shu yo‘lda tinchlik-osoyishtalik, millatlar va fuqarolararo totuvlik, o‘zaro mehr-oqibat va hamjihatlik barcha yutuqlarimizning asosiy omili bo‘lmoqda.

Chindan ham, tinchlik bo‘lgan joyda taraqqiyot bo‘ladi. Bir-birini ko‘rolmasdan, gijgijlashgan, nizo-adovatga borgan jamoada ham, el-yurtda ham hech qachon rivojlanish, ravnaq bo‘lmaydi. Bu haqiqatni ong-u shuurimizga chuqur singdirib, uning qadr-qimmatini unutmasligimiz zarur.

Ikkinchi masala shuki, tinchlik osmondan tushmaydi. Tinchlik-osoyish-

talik mustaqil taraqqiyotimiz, farovon hayotimizning asosi ekan, buning uchun kurashish, kerak bo'lsa, bu yo'lda fidoiylilik ko'rsatish lozim. «Olma pish – og'zimga tush» degan nomaqbul qarashlarning vaqti allaqachon o'tib ketdi. Bizning bugungi yoshlarimiz bunday kaltabin qarashlarni hech qachon qabul qilmaydi. O'zligini, kimlarning avlodi ekanini anglagan, zamonaviy ilm-fan va kasb-hunarlarini puxta egallagan o'g'il-qizlarimiz bugun mutlaqo boshqacha fikrlaydi.

Tinch-osoyishta hayot, barqarorlikning eng muhim sharti shuki, beg'amlik va beparvolikka yo'l qo'ymasdan, doimo ogoh, har tomonlama sezgir va uyg'oq bo'lish, tarixdan, hayotdan xulosa chiqarib yashash kerak. Bunday qarash, bunday kayfiyat shu aziz yurtimizdagi

barcha vatandoshlarimizning hayotiy maqsadiga aylanishini istardim.

Ogoh bo‘lib yashaydigan odam chetdan kelayotgan xavf-xatarni oldindan ko‘rib, uni bartaraf etishi oson kechadi. Agarki turli balo-qazolardan o‘z vaqtida ogoh bo‘lmasa, ularga beparvo qarasa, keyin ularni yo‘q qilish juda qiyin bo‘ladi. Bu haqiqat necha ming yillik tariximizda ko‘p bor isbotini topgan.

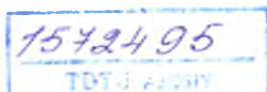
Xavf-xatarni oldindan ko‘rsang – chorasini topasan, oldindan ko‘rolmasang – chorasini topishga vaqting ham, imkonining ham qolmaydi.

Shu o‘rinda yana bir fikrga e‘tiboringizni qaratmoqchiman. Go‘zal va betakror diyorumizda yashayotgan odamlar, birinchi navbatda yoshlarimiz – mening farzandlarim «Bu Vatan – meniki, agarki uni har qanday balo-qazolardan

asrash, himoya qilish uchun men kurashmasam, kim kurashadi?» degan fikr bilan yashasa, mana shunday qarash unib-o'sib kelayotgan bolalarimiz uchun eng katta da'vatga, hayotiy e'tiqodga aylanib, ularning qalbidan, ong-u tafakkuridan chuqur joy olsa, aytinglar, bunday xalqni yo'lidan qaytarib bo'ladimi, bunday xalqni yengib bo'ladimi?!

Hozirgi murakkab zamonda har birimiz shunday ezgu maqsad bilan yashasak, birinchidan, hech qachon kam bo'lmaymiz, ikkinchidan, kelajak – bizniki, marra albatta bizniki bo'ladi.

Bugungi marosim, bugungi bayramdan kelib chiqadigan eng asosiy xulosa shuki, el-yurtimiz boshidan kechirgan shuncha qiyinchiliklar, qancha-qancha qurbonlar, yo'qotishlar, azob-u uqubatlarning hammasini hisobga oladigan bo'lsak, mening

ishonchim komil: bunday sinovlar, bo‘ron va to‘fonlar oldida xalqimiz hech qachon bo‘sh kelmagan. Ulardan munosib tarzda o‘tib, mardlik va matonat ko‘rsatib, hech kimning oldida bosh egmagan va aminman, bundan buyon ham hech kimning oldida hech qachon bosh egmaydi, o‘z maqsad-muddaolariga albatta yetadi.

Mening istagim shu – Xudoning o‘zi yurtimizni, xalqimizni yomon ko‘zlar-dan, hasadlardan asrasin! Shu yurtda yashayotgan har qaysi oila, har qaysi inson, har qaysi yurtdoshimiz baxtli bo‘lsin, tinchlik va omonlik ularga hamisha yor bo‘lsin!

Ijtimoiy-siyosiy nashr

Islom Abdugʻaniyevich Karimov

**OʻZBEK XALQIGA
TINCHLIK VA
OMONLIK KERAK**

Nashr uchun masʼul *I. Ahmedov*

Badiiy muharrir *H. Qutluqov*

Texnik muharrir *T. Xaritonova*

Musahhih *M. Ishonxonova*

Kompyuterda tayyorlovchi *K. Goldobina*

Nashriyot litsenziyasi AI № 158, 14.08.09.

Bosishga 2013-yil 5-iyunda ruxsat etildi.

Ofset qogʻози. Qogʻoz bichimi 70x90^{1/32}.

«Tayms» garniturada ofset usulida bosildi.

Shartli bosma tabogʻi 1,32. Nashr tabogʻi 0,92.

Nusxasi 13 000. Buyurtma № 13-296.

Oʻzbekiston Matbuot va axborot agentligining

«Oʻzbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi.

100129, Toshkent, Navoiy koʻchasi, 30.

e-mail: uzbekistan@iptd-uzbekistan.uz

www.iptd-uzbekistan.uz

Karimov, Islom

K 25 O'zbek xalqiga tinchlik va omonlik kerak /
I. Karimov. – Toshkent: O'zbekiston, 2013. – 36 b.
ISBN 978-9943-01-971-3

UO'K: 323(575.1)(042.3)

KBK 66.3(50')